

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2000 අගෝස්තු
 සමස්ත පොදු තරාතරාපතිරිත(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2000 ඔක්තෝබර්
 General Certificate of Education (Adv Level) Examination, August 2000

ශුද්ධ ගණිතය I
 தூய கணிதம் I
 Pure Mathematics I

05	
S	I

පැතු තුනයි / மூன்று மணித்தியாலம் / Three hours

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු පවසන්න.

1. (අ) A, B යනු S සර්වත්‍ර කුලකයක උපකුලක යැයි සිතමු. සුදුසුරුදු අංකනයෙන්,

(i) $(A \cap B) \cup (A' \cap B') \cup (A' \cap B) \cup (A \cap B') = S$ බව ද

(ii) $A = \phi$ ම නම් පමණක් $(A \cap B') \cup (A' \cap B) = B$ බව ද

සාධනය කරන්න.

ඉහත ප්‍රතිඵල සාධනයේ දී, මඛ උපයෝගී කරගනු ලබන කුලක විස්ථේ නියම ප්‍රකාශ කළ යුතු යි.

(ආ) $f(x) = \sin^{-1}\left(\frac{x-3}{2}\right)$ සහ $g(x) = \log_{10}(4-x)$ යැයි සිතමු ; මෙහි x තාක්ෂණික මේ.

(i) f හි නි g හි නි වසම සොයා, ඒ නයින් $f+g$ හි වසම සොයන්න.

(ii) $f \circ g(-96)$ හි අගය කුමක් ද?

(ඇ) $f: Z \rightarrow Z$ යන්න, $f(x) = 3x + n - nx$ යන්නෙන් අර්ථ දක්වේ යැයි සිතමු ; මෙහි n යනු දී ඇති නිඛිලයකි.

(i) f ඊතම ඊත වීම

(ii) f මතම වීම

සඳහා, n හි අගයයන් සොයන්න.

තව ද, f හි ප්‍රතිලෝම ශ්‍රිතය, ඊය පවතින විට සොයන්න.

2. (අ) $(x+y)^3(x-y) + (y+z)^3(y-z) + (z+x)^3(z-x)$ හි සාධක සොයන්න.

(ආ) α සහ β යනු $x^2 - bx + c = 0$ සමීකරණයේ තාක්ෂණික මූල මේ. තව ද $\alpha \geq \beta$ මේ.

$\alpha - \beta = \sqrt{b^2 - 4c}$ බව පෙන්වන්න.

$(\alpha+1)$ සහ $(\beta+2)$ යනු $2x^2 - qx + r = 0$ සමීකරණයේ මූල නම්, b සහ c ඇසුරෙන් q සහ r සොයන්න.

$\alpha = \beta$ විට, $q^2 = 4(2r+1)$ බව පෙන්වන්න.

(ඇ) a, b, c යනු $(a+1)(b+1)(c+1) \neq 0$ පරිදි මූල තාක්ෂණික නියත වන අතර,

$x + y = az + xyz$

$y + z = bx + xyz$

$z + x = cy + xyz$

මෙය.

$(a+1)z = (b+1)x = (c+1)y$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින්, හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ, a, b, c සියල්ල ම ධන ද, $bc < 1$ ද, වන අවස්ථාවේ දී x, y සහ z සඳහා ඉහත සමීකරණ කුන විසඳන්න.

[අනෙක් පිට බලන්න.

3. (අ) $\left| \frac{2x-1}{x+1} - 2 \right| < 1$ අසමානතාව විසඳන්න.

(ආ) n ධන නිඛිලයක් වුව, $(1+x)^n$ හි ප්‍රසාරණය, x හි බලවල ආරෝහණ පවිභාවයට සැකසූ ශ්‍රේණියක් ලෙස ලියන්න.

(i) $(1+x)^{2n}$ හි සහ $(1+x)^n(1+x)^n$ හි ප්‍රසාරණ සැලකීමෙන් හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ,

$$\sum_{r=0}^n \binom{n}{r}^2 = 2^n C_n$$

බව පෙන්වන්න.

(ii) $(1-x^2)^n$ හි ප්‍රසාරණය භාවිත කිරීමෙන්, n ඔත්තේ වුව, $\sum_{r=0}^n (-1)^r \binom{n}{r}^2$ සොයන්න.

[${}^n C_r$ ට සුදුසු අර්ථය ඇත.]

4. (අ) 0, 1, 2, 4, 7, 8 සංඛ්‍යාංක යොදා ගනිමින්, පුනරාවර්ත සංඛ්‍යාංක නොමැති වූ ද එක් එක් සංඛ්‍යාව 6000 ට වැඩි වූ ද එකිනෙකට වෙනස් සංඛ්‍යා සොයමින් සෑදිය හැකි ද? (සාමාන්‍ය සම්ප්‍රතියට අනුව, සංඛ්‍යාවක ආරම්භක සංඛ්‍යාංකය 0 නොවේ.)

(ආ) එක්තරා සංකීයක පිරිමි ළමයින් 7 ක් ද ගැහැනු ළමයින් 6 ක් ද සිටී. අඩුම වශයෙන් පිරිමි ළමයින් 3 දෙනෙකුටත් සිටින්නා වූ හරියටම 5 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කමිටුවක් සෑදිය හැකි ආකාර ගණන කවරේ ද?

[එක් එක් අවස්ථාවේ දී, ක්‍රමය සැලැදිලිව දක්විය යුතු ය.]

5. (අ) ගණිත අනුක්‍රමය පිළිබඳ මූලධර්මය භාවිතයෙන්, ඕනෑම n ධන නිඛිලයක් සඳහා,

$$1^2 - 2^2 + 3^2 + \dots + (-1)^{n+1} n^2 = (-1)^{n+1} \frac{n(n+1)}{2}$$

බව සාධනය කරන්න.

(ආ) අපරිමිත ශ්‍රේණියක r වැනි සඳහා වන u_r යන්න $\frac{1}{r^2(r+2)(r+4)^2}$ වේ.

සෑම r ධන නිඛිලයක් සඳහා $u_r = f(r) - f(r+2)$ වන පරිදි වූ f ශ්‍රිතයක් සොයන්න.

$$\sum_{r=1}^n [f(r) - f(r+2)] = [f(1) + f(2)] - [f(n+1) + f(n+2)]$$

බව පෙන්වන්න.

$\sum u_r$ ශ්‍රේණිය අභියෝගී බව පෙන්වා, එහි ඵලනය සොයන්න.

6. (අ) $x \neq 1, -3, \frac{-5}{3}$ සඳහා,

$$f(x) = \frac{1}{|x-1|} \left(\frac{A}{x+3} - \frac{B}{3x+5} \right)$$

යැයි සිතමු; මෙහි A සහ B නියත වේ.

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = -\frac{1}{32} \text{ වන පරිදි } A \text{ සහ } B \text{ හි අගයයන් සොයන්න.}$$

A සහ B හි ඉහත අගයයන් සඳහා, $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)$ නිර්ණය කරන්න.

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) \text{ පවතී ද?}$$

- (ආ) $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ශ්‍රිතය,

$$g(x) = \begin{cases} (x-1)^2 & ; x < 1 \\ \frac{1}{x} - 1 & ; 1 \leq x < 2 \\ (x+1)^2 & ; x \geq 2 \end{cases}$$

යන්තර අර්ථ දැක්වුණු ලැබේ.

$x=1$ දී සහ $x=2$ දී g සන්තතික දැයි නිර්ණය කරන්න.

7. (අ) $x \ln y - y \ln x = 1$ නම් $x=1$ වට $\frac{dy}{dx}$ සොයන්න.

(ආ) $y = xe^{-\frac{1}{2}}$ නම් $x^3 \frac{d^2 y}{dx^2} - x \frac{dy}{dx} + y = 0$ බව පෙන්වන්න.

- (ඇ) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ශ්‍රිතය $f(x) = \sqrt{1 + \cos x}$ යන්තර අර්ථ දැක්වුණු ලැබේ. $x = \pi$ හි දී f හි අවකලනය පරීක්ෂා කරන්න.

$g(x) = (x - \pi)f(x)$ ශ්‍රිතය $x = \pi$ හිදී අවකලනය ද නැත් ද යන්න ද නිර්ණය කරන්න.

[අනෙක් පිට බලන්න.

8. $f(x) = \frac{3-4x}{x^2+1}, x \in \mathbb{R}$ යැයි සිතමු.

- (i) ඛණ්ඩාංක අක්ෂ ඡේදනය කරන ලක්ෂ්‍යවල ඛණ්ඩාංක ද
- (ii) උපරිම හා අවම ලක්ෂ්‍යවල (එවා තිබේ නම්) ඛණ්ඩාංක ද
- (iii) $|x|$ හි විශාල අගයයන් සඳහා හැසිරීම ද

ගෙනහැර දක්වමින් $y = f(x)$ වක්‍රයේ දළ රූප සටහනක් අඳින්න.

f හි ප්‍රස්ථාරය උපයෝගී කර ගනිමින්, $y = \frac{1}{f(x)}$ වක්‍රයේ දළ රූප සටහනක් ද අඳින්න.

ඒ නයිත, හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ, $e^x f(x) = 1$ සමීකරණයට අදුම වශයෙන් තාත්කලීය විසඳුම් දෙකක් වත් තිබෙන බව පෙන්වන්න.

9. $\int \frac{1}{3} x \sin\left(\frac{\pi}{2} x\right) dx$ සහ $\int \frac{10(x-4)}{x^2+1} dx$ සොයන්න.

$f : [0, 7] \rightarrow \mathbb{R}$ ශ්‍රිතය

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{3} x \sin\left(\frac{\pi}{2} x\right) & ; 0 \leq x \leq 3 \\ \frac{10(x-4)}{x^2+1} & ; 3 < x \leq 7 \end{cases}$$

යන්තෙන් අර්ථ දක්වනු ලැබේ.

$$\int_0^7 f(x) dx \quad \text{සහ} \quad \int_0^7 |f(x)| dx \quad \text{අගයන්න.}$$

$0 \leq x \leq 7$ සඳහා, $y = f(x)$ සහ $y = |f(x)|$ ප්‍රස්ථාර අතර වර්ගඵලය අපේක්ෂා කරන්න.

10. (අ) $z = y - x$ ආදේශය භාවිත කිරීමෙන් හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ, $x=0$ විට $y=0$ යැයි දී ඇත්නම්,

$$\frac{dy}{dx} = \frac{x-y+1}{2x-2y+3}$$

අවකල සමීකරණය විසඳන්න.

(ආ) λ පරාමිතියක් විට, $y+3 = \frac{\lambda}{x^2-4}$ වක්‍ර කුලය මගින් සපුරාලන අවකල සමීකරණයක් ලබාගන්න.

තව ද, ඉහත වක්‍ර කුලයේ ප්‍රලම්බ පරාවක්‍රයන් හි සමීකරණය ලබාගන්න.